

Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim w 2023 r.

4.09.2024 r.

↓ 8,7%

Spadek produkcji zbóż ogółem w porównaniu z 2022 r.

W 2023 r. odnotowano niższe niż przed rokiem zbiory większości upraw, z wyjątkiem buraków cukrowych i kukurydzy na ziarno. Zmniejszyło się pogłowie bydła i drobiu, ale wzrosła nieznacznie liczebność stada świń. Więcej skupiono zbóż ogółem, ziemniaków, buraków cukrowych, rzepaku i rzepiku, mleka krowiego, a mniej żywca rzeźnego. Skup jaj konsumpcyjnych utrzymał się na poziomie

zbliżonym jak w roku poprzednim. Odnotowano spadek cen skupu produktów objętych obserwacją: zbóż, żywca wołowego i mleka krowiego, natomiast wzrost cen: ziemniaków, buraków cukrowych, żywca wieprzowego i drobiowego.

Powierzchnia zasiewów

W 2023 r. pod **zasiewy** przeznaczono 717,8 tys. ha, tj. o 2,1% mniej niż przed rokiem.

W ogólnej powierzchni zasiewów największy areal – 425,4 tys. ha (59,3%, tj. o 0,2 p. proc. mniej niż w 2022 r.) zajmowały zboża ogółem (zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, łącznie z kukurydzą na ziarno, gryką, prosem i pozostałymi zbożowymi). W strukturze zasiewów zbóż największy udział stanowiły: pszenica (36,3%), żyto (18,1%) oraz pszenżyto (13,7%). Wśród zbóż podstawowych wzrost powierzchni zasiewów w porównaniu z 2022 r. odnotowano w przypadku żyta (o 10,3%), owsa (o 9,4%) oraz jęczmienia ozimego (o 7,1%). Największy spadek obszaru upraw dotyczył pszenicy jarej (o 35,2%) i pszenżyta jarego (o 33,8%).

Pod uprawę **polowych upraw pastewnych** (strączkowych pastewnych na zielonkę, motylkowych drobnonasiennych z innymi pastewnymi i trawami na zielonkę, okopowych pastewnych oraz kukurydzy na zielonkę) przeznaczono 67,5 tys. ha, tj. 9,4% powierzchni zasianej i zasadzonej (o 0,2 p. proc. mniej niż przed rokiem). Przeważającym gatunkiem w tej grupie roślin były trawy polowe na zielonkę (w grupie motylkowe drobnonasienne na zielonkę łącznie z trawami i pastwiskami polowymi), stanowiące 44,3% powierzchni upraw pastewnych.

Wśród roślin **przemysłowych** (buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych, włóknistych i innych przemysłowych) zajmujących areal 139,3 tys. ha dominującą uprawą był rzepak i rzepik ogółem, która stanowiła 15,5% powierzchni zasiewów w województwie. Na przestrzeni roku odnotowano zmniejszenie obszaru tych upraw o 1,5%.

Ziemniaki zajmowały areal stanowiący 10,2 tys. ha, czyli o 5,8% mniejszy niż przed rokiem, a ich udział w strukturze zasiewów wyniósł 1,4%.

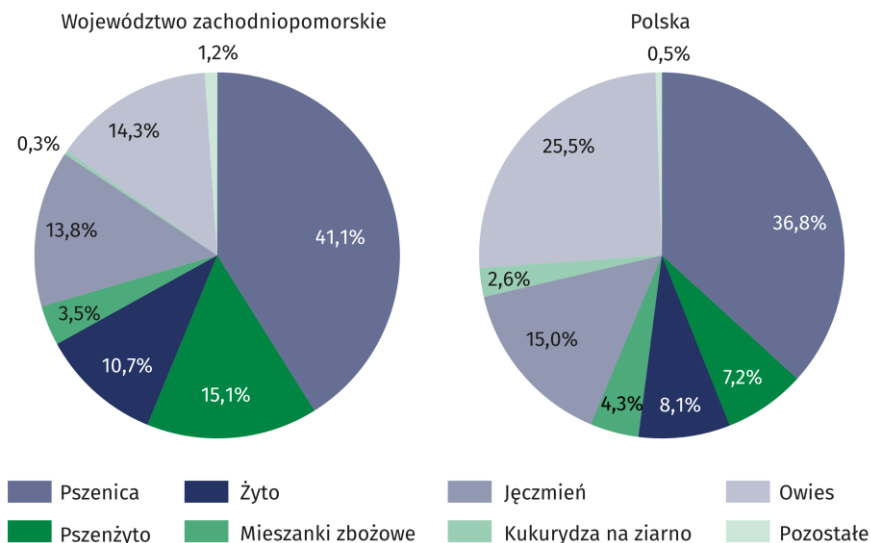
Produkcja roślinna

Przy plonie 46,0 dt z 1 ha (niższym o 6,3% niż w 2022 r.) **produkcja ziarna zbóż ogółem** w 2023 r. wyniosła 1956,4 tys. ton i była niższa od produkcji z poprzedniego roku o 8,7%. Zmniejszenie produkcji ziarna zbóż ogółem było wynikiem zarówno niższego plonowania zbóż ogółem (o 6,3%), jak i zmniejszonej łącznej powierzchni uprawy (o 2,5%). Dominujący udział w ilości zebranego ziarna miały pszenica oraz żyto – odpowiednio 41,1% i 15,1%.

Obszar zajmowany przez rośliny uprawne w województwie zachodniopomorskim stanowił 6,5% powierzchni zasiewów w kraju

Zbiory zbóż ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 5,5% zbiorów krajowych (9. miejsce w kraju)

Wykres 1. Struktura zbiorów zbóż w 2023 r.

Tablica 1. Produkcja głównych ziemiopłodów rolnych w 2023 r.

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha	Plony w dt z 1 ha	Zbiory w dt	Powierzchnia	Plony	Zbiory
				2022=100		
Zboża	425 394	46,0	19 564 090	97,5	93,7	91,3
w tym: pszenica	154 254	52,1	8 037 814	97,1	93,2	90,6
żyto	76 975	38,5	2 961 527	110,3	90,2	99,3
jęczmień	48 578	43,3	2 101 886	99,9	90,2	90,1
owies	26 046	26,5	689 090	109,4	77,5	84,7
pszonżyto	58 246	46,5	2 707 757	87,2	93,8	81,8
mieszanki zbożowe	2 336	27,1	63 373	68,5	75,9	52,1
kukurydza na ziarno	39 806	70,1	2 791 129	95,5	108,5	103,6
gryka	17 947	10,9	195 394	86,3	87,2	75,3
proso	1 092	12,6	13 713	46,3	72,4	33,5
pozostałe zbożowe	115	21,0	2 407	95,7	78,4	75,1
Ziemniaki	10 196	283,0	2 886 738	94,2	93,4	87,9
Buraki cukrowe	20 253	604,0	12 224 490	106,4	102,9	109,5
Rzepak i rzepik	111 320	29,7	3 311 284	96,4	90,0	87,0

Województwo zachodniopomorskie to drugi w kraju producent gryki (w 2023 r. 12,7% produkcji krajowej)

Produkcja ziemniaków (bez uprawy w ogrodach przydomowych), przy mniejszej powierzchni uprawy w stosunku do roku poprzedniego (o 5,8%) oraz niższych plonach (o 6,6%), ukształtowała się na poziomie 288,7 tys. ton, tj. o 12,1% niższym w porównaniu z 2022 r. Z 1 ha otrzymano przeciętnie 283 dt ziemniaków i był to plon niższy od ubiegłorocznego o 20,0 dt.

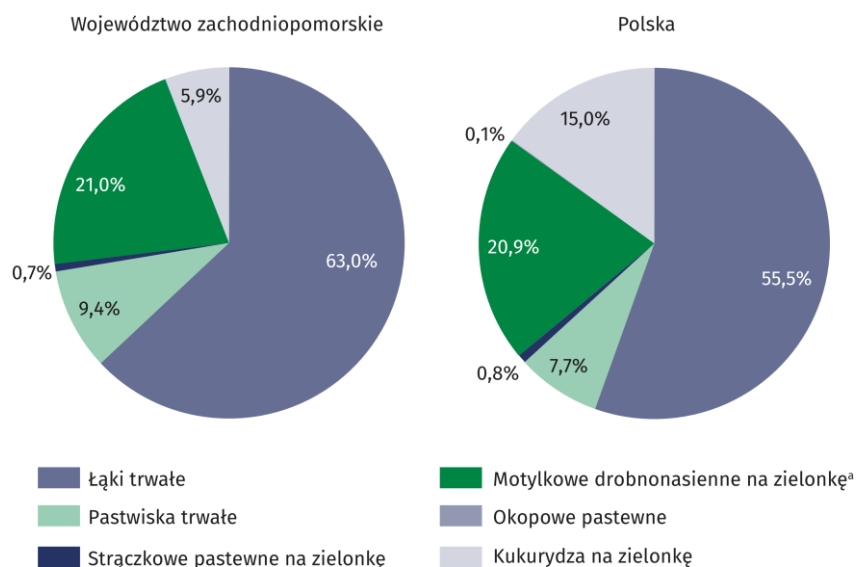
Produkcja buraków cukrowych rozliczona według dostaw do cukrowni w 2023 r. wyniosła 1222,4 tys. ton, tj. o 9,5% więcej niż w 2022 r. Wzrost produkcji buraków cukrowych był wynikiem wyższej powierzchni upraw (o 6,4%) i wyższego plonowania (o 2,9%).

Łącznie w 2023 r. zebrano 331,1 tys. ton **rzepaku i rzepiku ogółem**, tj. o 13,0% mniej niż przed rokiem. Zmniejszenie produkcji rzepaku i rzepiku był wynikiem zarówno niższej powierzchni upraw (o 3,6%), jak i niższego plonowania (o 10,0%).

Powierzchnia paszowa

W 2023 r. **ogólna powierzchnia paszowa** roślin pastewnych uprawianych w plonie głównym wyniosła 244,5 tys. ha i w stosunku do roku poprzedniego była większa o 23,6 tys. ha, tj. o 10,7%. W skład powierzchni paszowej wchodzi trwałe użytki zielone oraz polowe uprawy pastewne, które w 2023 r. stanowiły odpowiednio 72,4% i 27,6%. W relacji do poprzedniego roku udział areалу trwałych użytków zielonych zwiększył się (o 4,2 p. proc.) kosztem polowych upraw pastewnych użytkowanych na paszę.

Wykres 2. Struktura powierzchni paszowej w 2023 r.

a Oraz inne pastewne łącznie z trawami i pastwiskami polowymi.

Warzywa gruntowe

Powierzchnia upraw warzyw gruntowych (łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych) w 2023 r. liczyła 1,9 tys. ha. W odniesieniu do poprzedniego roku zanotowano spadek tego obszaru o 38,9%. W 2023 r. zebrano 42,1 tys. ton warzyw, tj. o 42,6% mniej niż w 2022 r. Warunki wegetacji dla roślin warzywnych w 2023 r. były na ogół mniej korzystne w porównaniu z rokiem poprzednim. Siewy warzyw nastąpiły z pewnym opóźnieniem spowodowanym niskimi temperaturami powietrza i zbytnią wilgotnością gleby. Znaczny spadek temperatur powietrza na początku maja stanowił silny czynnik stresowy dla roślin, zwłaszcza na plantacjach, na których nie stosowano osłon. W drugiej połowie maja warunki pogodowe polepszyły się, umożliwiając poprawę kondycji roślin i intensywny przyrost plonu. Proces ten uległ spowolnieniu w czerwcu i lipcu, na co wpłynęły wysokie temperatury powietrza przy utrzymującym się deficycie opadów deszczu. W drugiej połowie lipca i w sierpniu nastąpił wzrost liczby opadów w niektórych rejonach, bilans wodny poprawił się, lecz na terenach, na których

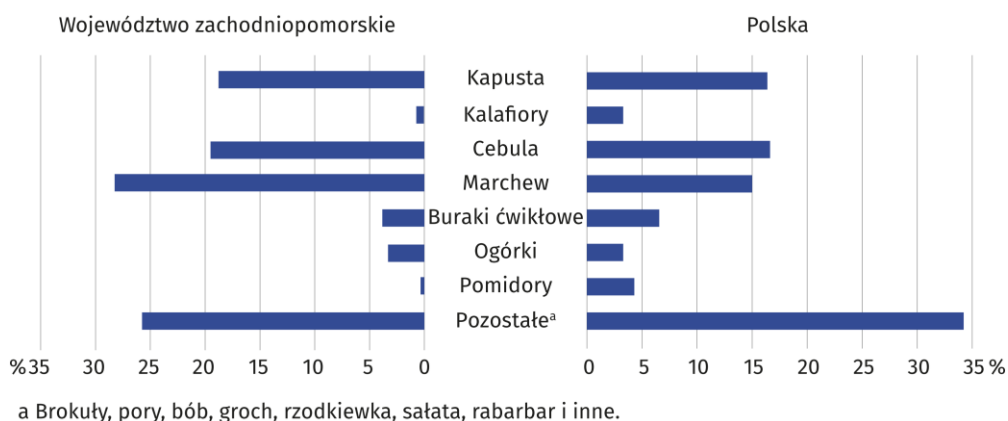
Zbiory buraków cukrowych ogółem w województwie zachodniopomorskim stanowiły 7,2% zbiorów krajowych (5. miejsce w kraju)

Udział województwa zachodniopomorskiego w ogólnopolskiej produkcji rzepaku i rzepiku stanowił 8,9% (5. miejsce w kraju)

Produkcja warzyw w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 25,8 kg (wobec 44,8 kg w 2022 r.)

występowały deszcze nawalne i gradobicia, dochodziło do uszkodzeń roślin i strat w plonach. Duży problem w trakcie okresu wegetacji w 2023 r. stanowiła silna presja ze strony chorób grzybowych oraz licznie pojawiające się szkodniki roślin. Ze względu na niekorzystne warunki pogodowe, prowadzone zabiegi ochrony cechowały się ograniczoną skutecznością. Jednocześnie z powodu znacznego wzrostu cen środków ochrony roślin część producentów ograniczała ich stosowanie. Relatywnie wysokie temperatury powietrza we wrześniu i październiku sprzyjały przyrostowi masy warzyw odmian późnych, a warunki zbioru produkcji były dobre.

Wykres 3. Struktura zbiorów warzyw gruntowych w 2023 r.

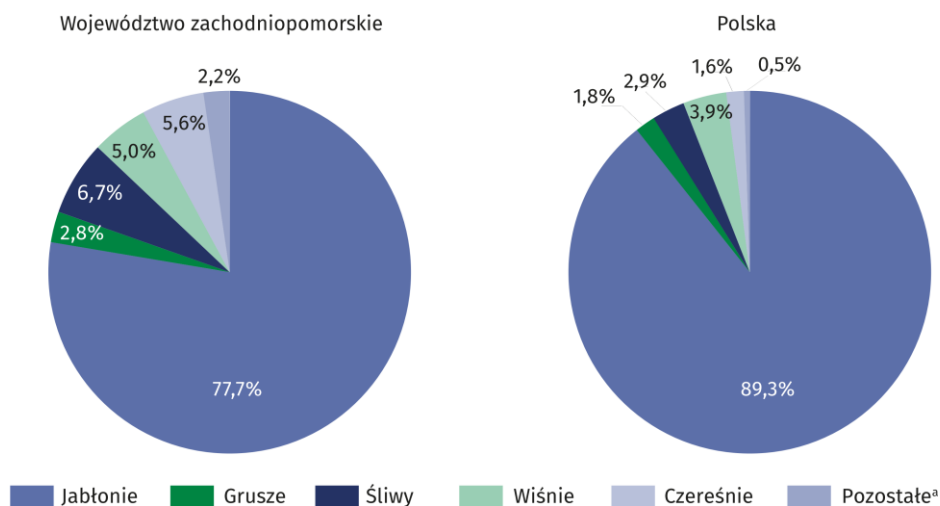

Owoce w sadach i na plantacjach jagodowych

W 2023 r. zbiór owoców w sadach i na plantacjach jagodowych wyszacowano na 24,8 tys. ton (mniej niż przed rokiem o 19,0%). Z drzew owocowych w sadach zebrano 11,1 tys. ton 44,7% całego zbioru owoców), tj. o 8,2% mniej niż w 2022 r., a z krzewów owocowych w sadach i na plantacjach jagodowych – 13,7 tys. ton (55,3% wszystkich zebranych owoców), co oznacza spadek w skali roku o 26,1%.

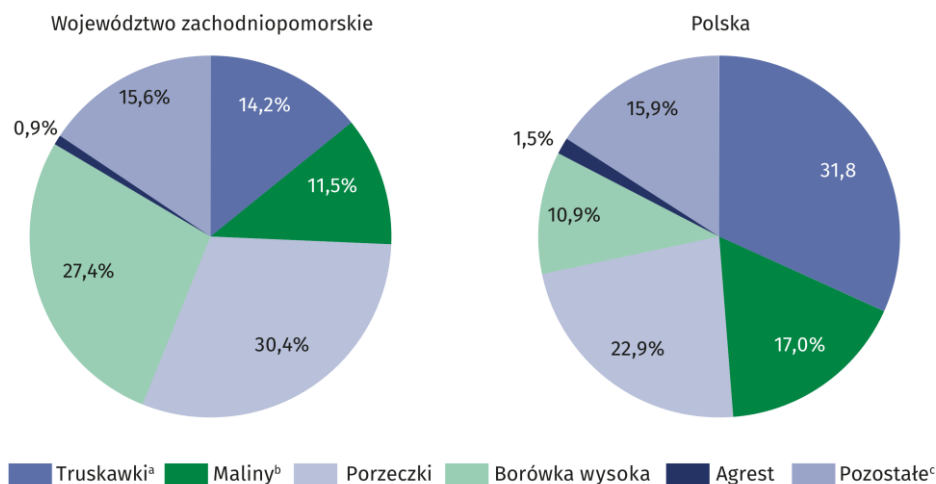
Zbiór owoców w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniósł 15,2 kg (wobec 18,7 kg w 2022 r.)

Wykres 4. Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2023 r.

a Brzoskwinie, morele i orzechy włoskie, od 2022 r. łącznie z innymi gatunkami (m.in. dereń jadalny, jarząb, mitorząg japoński, nieszpułka zwyczajna, pigwa pospolita, śliwa tarnina, śliwa-morela, śliwo-nektaryna, śliwo-wiśnia, świdośliwa).

Wykres 5. Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych w sadach i plantacji jagodowych w 2023 r.

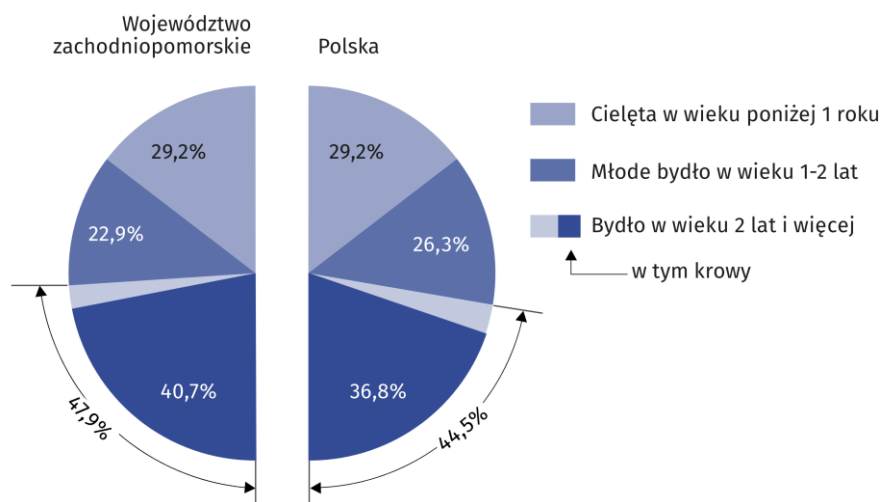
a łącznie z poziomkami. b łącznie z jeżyną bezkolcową. c Aronia, leszczyna, winorośl i inne.

Produkcja zwierzęca¹

Pogłowie bydła w województwie zachodniopomorskim w czerwcu 2023 r. liczyło 115,1 tys. szt., tj. o 2,4% mniej niż przed rokiem (w kraju zmniejszyło się o 1,3%). Spadek dotyczył grupy cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 9,3% wobec 3,2% w kraju) oraz bydła ogółem w wieku 2 lat i więcej (o 2,2% wobec 0,7% w kraju). Stado podstawowe krów liczyło 46,8 tys. szt., tj. o 1,1% więcej niż przed rokiem. Udział stada krów w pogłowie bydła ogółem kształtował się na poziomie 40,7%, w tym 65,7% stanowiły krowy mleczne (dla Polski udziały te wyniosły odpowiednio 34,3% i 93,9%). Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wynosiła 12,4 szt., w tym krów – 5,0 szt. (w 2022 r. odpowiednio 12,7 szt. i 5,0 szt.).

Województwo zachodniopomorskie, podobnie jak w latach poprzednich, odznaczało się niewielkim udziałem w krajowym pogłowie bydła (1,8%).

Wykres 6. Struktura stada bydła w 2023 r.

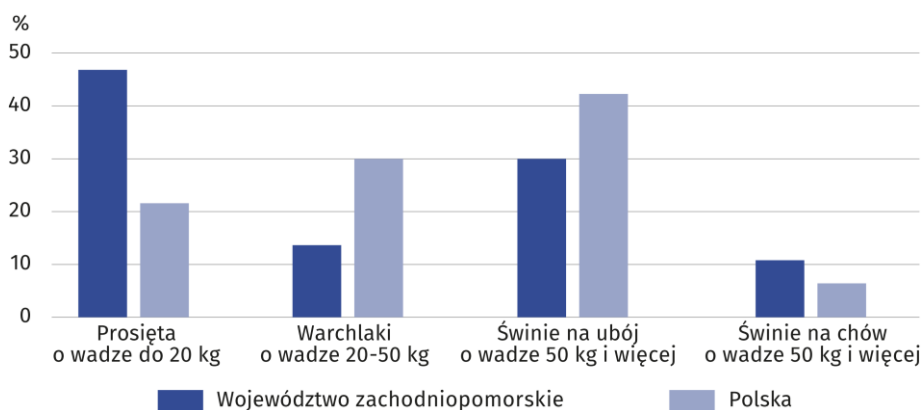
Według danych z czerwca 2023 r. pogłowie świń w województwie ukształtowało się na poziomie 176,3 tys. szt. i było nieznacznie większe niż przed rokiem (o 1,0 tys. sztuk, tj. o 0,6%).

¹ Dla pogłowie bydła, trzody chlewnej i owiec – stan w dniu 1 czerwca. Jako podstawę przeliczeń dla pogłowie zwierząt gospodarskich w dniu 1 czerwca 2023 r. przyjęto dane na temat użytków rolnych wg stanu w dniu 1 czerwca 2020 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

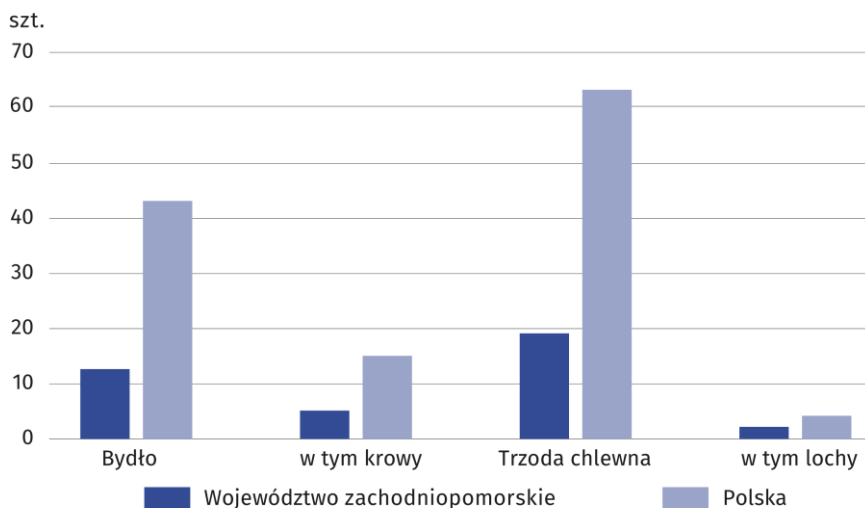
Wpływ na zwiększenie liczebności stada trzody chlewnej miał wzrost pogłowia prosiąt (o 22,4 tys. szt., tj. o 38,0%). W pozostałych grupach wiekowo-użytkowych zanotowano spadek pogłowia: warchlaków (o 43,6%), trzody chlewnej na chów (o 7,2%) oraz tuczników (o 2,7%). Stado loch na chów, którego wielkość określa możliwości reprodukcyjne stada, spadło do poziomu 18,5 tys. szt. tj. o 7,2%. W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody chlewnej zarejestrowaną w czerwcu 2022 r. zwiększył się udział prosiąt (o 12,5 p. proc.), natomiast zmniejszyły się udziały: warchlaków (o 10,6 p. proc.), tuczników (o 1,0 p. proc.) oraz trzody chlewnej na chów (o 0,9 p. proc.). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wynosiła 19,0 szt., w tym loch – 2,0 szt. (wobec 18,9 szt. i 2,1 szt. w 2022 r.).

Województwo zachodniopomorskie, podobnie jak w latach poprzednich, odznaczało się niewielkim udziałem w krajowym pogłowiu trzody chlewnej (1,9%).

Wykres 7. Struktura stada świń w 2023 r.

Wykres 8. Obsada bydła i świń na 100 ha użytków rolnych w sztukach^a w 2023 r.

^a Stan w dniu 1 czerwca. Jako podstawę przeliczeń dla pogłowia zwierząt gospodarskich przyjęto dane na temat użytków rolnych wg stanu w dniu 1 czerwca 2020 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2020.

Pogłowie owiec w czerwcu 2023 r. wynosiło 10,6 tys. szt. (o 6,9% mniej niż przed rokiem). Liczebność stada maciorek owczych wyniosła 5,0 tys. sztuk i zwiększyła się w relacji do analogicznego okresu roku poprzedniego o 3,0%. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wynosiła 1,1 szt.

W grudniu 2023 r. stado drobiu w województwie zachodniopomorskim liczyło 9470,3 tys. szt., tj. o 16,6% mniej niż w analogicznym okresie 2022 r. W strukturze gatunkowej zdecydowanie przeważał drób kurzy, który stanowił 98,0% pogłowia ogółem, w tym nioski – 12,9%. Na 100 ha UR przypadało średnio 1020 szt. drobiu (wobec 1224 szt. w 2022 r.).

Pod względem pogłowia drobiu województwo zachodniopomorskie z udziałem 4,3% zajmowało 8. lokatę w kraju

Skup i ceny produktów rolnych

W 2023 r. od zachodniopomorskich producentów skupiono produkty rolne o łącznej wartości 3961,3 mln zł (według cen bieżących, bez podatku VAT), tj. o 7,5% niższej niż przed rokiem. Wartość produktów roślinnych stanowiła 44,1% ogólnej wartości produktów, a zwierzęcych – 55,9%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość skupu ukształtowała się na poziomie 4268 zł (wobec 4612 zł w 2022 r.).

W 2023 r. skupiono 1154,6 tys. ton **zbóż ogółem**, tj. o 8,3% więcej niż w poprzednim roku, co stanowiło 59,0% zbiorów. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skup zbóż wyniósł 1244 kg. Dostawy **podstawowych zbóż konsumpcyjnych i paszowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) wyniosły 970,8 tys. ton i były większe w stosunku do 2022 r. o 7,7%. Przeciętna roczna cena omawianych zbóż osiągnęła poziom 94,99 zł za 1 dt, tj. niższy niż w poprzednim roku o 33,8%.

W 2023 r. dostarczono do skupu 130,2 tys. ton **ziemniaków ogółem** (o 30,6% więcej niż w 2022 r.), co stanowiło 45,1% zbiorów ogółem. Skup ziemniaków w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniósł 140 kg. Przeciętna cena ziemniaków była wyższa niż przed rokiem o 17,4% – za 1 dt **ziemniaków jadalnych** (bez wczesnych) w skupie płacono średnio 106,65 zł. Cena targowiskowa ziemniaków jadalnych osiągnęła poziom 205,22 zł za 1 dt (o 22,6% więcej niż w 2022 r.).

W 2023 r. do przemysłu cukrowniczego dostarczono 1299,0 tys. ton **buraków cukrowych**, tj. o 23,0% więcej niż przed rokiem. Na 1 ha użytków rolnych przypadało 1400 kg skupionych buraków cukrowych. Za 1 dt korzeni płacono dostawcom średnio 19,34 zł (o 10,3% więcej niż w 2022 r.).

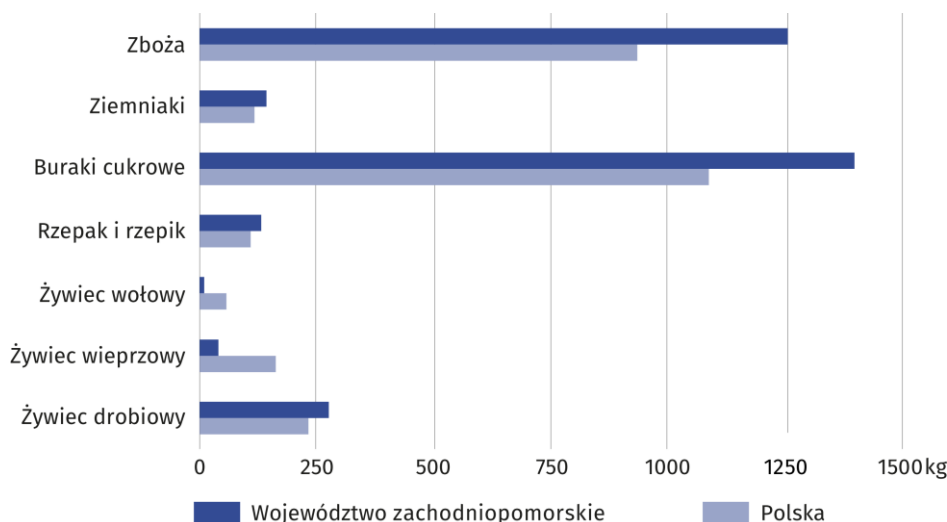
W 2023 r. łącznie skupiono 114,9 tys. ton **rzepaku i rzepiku**, tj. o 29,5% więcej niż przed rokiem, co stanowiło 34,7% uzyskanych zbiorów w województwie. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skup rzepaku i rzepiku kształtował się na poziomie 124 kg, a średnioroczna ich cena na rynku rolnym wyniosła 199,57 zł za 1 dt (o 35,4% mniej niż w 2022 r.).

Wielkość skupu wyrażona w wadze żywej dla **żywca wołowego** (bez cieląt) wyniosła 8,2 tys. ton i była o 7,2% mniejsza od notowanej w 2022 r. Wskaźnik skupu na 1 ha użytków rolnych kształtował się na poziomie 9 kg. Cena skupu żywca wołowego osiągnęła wartość 11,43 zł za kg i w ciągu roku zmniejszyła się o 2,5%.

W 2023 r. wolumen skupu **żywca wieprzowego** kształtował się na poziomie 35,1 tys. ton, tj. o 3,4% niższym wobec poprzedniego roku. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skup żywca wieprzowego wynosił 38 kg. Cena skupu 1 kg tego rodzaju żywca ukształtowała się na poziomie 8,09 zł, co w skali roku oznaczało wzrost o 24,3%.

Udział województwa zachodniopomorskiego w skupie zbóż ogółem wyniósł 8,3% (5. lokata w kraju)

Wykres 9. Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2023 r.

Średnioroczna relacja cen żywca wieprzowego do cen żyta w skupie w 2022 r. wyniosła 10,6 (wobec 5,0 przed rokiem).

W 2023 r. zanotowano dostawy **żywca drobiowego** na poziomie 255,2 tys. ton, tj. o 1,8% niższym niż w 2022 r. W skali kraju skup żywca drobiowego w województwie stanowił 7,3% (o 0,2 p. proc. mniej niż przed rokiem). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skupiono 275 kg żywca drobiowego. Za 1 kg drobiu rzeźnego producenci otrzymywali przeciętnie 5,71 zł, tj. nieznacznie więcej niż przed rokiem (o 0,2%).

Podaż **żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso**, łącznie z tłuszczami (w wadze poubojowej ciepłej), w 2023 r. wyniosła 223,8 tys. ton i stanowiła 4,6% skupu krajowego. Skup na takim poziomie był mniejszy niż w roku poprzednim o 2,1%. Przeciętnie na 1 ha użytków rolnych przypadło 241 kg skupionego mięsa.

W 2023 r. producenci przekazali do skupu 144,0 mln l **mleka**, tj. o 6,0% więcej niż rok wcześniej. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych skup mleka stanowił 155 l. Średnioroczna cena mleka za 1 hl w skupie osiągnęła 205,08 zł, tj. o 10,6% mniej niż przed rokiem.

W 2023 r. skup **jaj kurzych konsumpcyjnych** zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,4% i wyniósł 44,2 mln szt.

Województwo zachodniopomorskie uplasowało się na 4. miejscu w kraju pod względem podaży żywca drobiowego

Z województwa zachodniopomorskiego pochodziło 4,4% krajowej podaży jaj konsumpcyjnych, co lokowało je na 7. miejscu w kraju

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Szczecinie
Dyrektor Magdalena Wegner
Tel: 91 459 77 00

Rozpowszechnianie:
Informatorium Statystyczne
Tel: 91 459 75 00, 91 459 75 73

szczecin.stat.gov.pl

@Szczecin_STAT

@UrządStatystycznywSzczecinie

Powiązane opracowania

[Rocznik Statystyczny Rolnictwa 2023](#)

[Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2023 r.](#)

[Rolnictwo w województwie zachodniopomorskim w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Rolnictwo](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Ceny skupu](#)

[Ceny targowiskowe](#)

[Grunty pod zasiewami](#)

[Obsada inwentarza](#)

[Powierzchnia upraw](#)

[Sady](#)

[Trwałe użytki zielone](#)

[Użytki rolne](#)

[Zwierzęta gospodarskie](#)